

Lukijalle

Tämän kirjan syntyminen on Keski-Suomen Metsoparlamentin ansiota. Ajatus kirjasta heräsi muutama vuosi sitten parlamentissa, jonka tavoitteena on välittää tietoa maakuntalinnusta ja kannan hoitokeinoista. Metsosta ja sen elinympäristövaatimuksista on toki paljon tietoa olemassa, mutta uutta osin julkaisematonta aineistoakin on kertynyt, myös parlamentin omien tutkimushankkeitten kautta. Keskeinen metsotieto haluttiin yksiin kansiin metson elinympäristön hoitoon painottuvaksi tieto- ja kuvateokseksi.

Metsoparlamentti on osaltaan ollut kumoamassa myyttiä metsosta pelkästään vanhojen metsien lajina. Myös soidinpaikkojen vaihtuminen näyttää tapahtuvan yllättävän joustavasti, siitäkin on Keski-Suomessa runsaasti havaintoja. Olemme myös korostaneet, että metson tulevaisuus on nuorissa metsissä, koska ne ovat vallitsevia metsäkuvassamme. Metsolle viihtyisän metsän luominen pitää keskittää niihin eli suunnitella ja toteuttaa metsätaloustoimet metsoa muistaen. Tämä on esillä monessa kirjan artikkelissa. Metsokannan vahvistuminen viime vuosina on myönteinen merkki metson sopeutumisesta talousmetsiin. Jos metso pärjää nyky-metsissä tietyin edellytyksiin, niin suurimman kanalitumme tulevaisuus vaikuttaa turvatulta. Mitkä nuo edellytykset ovat, siihen pyrimme antamaan vastauksia tässä kirjassa.

Metsäkuvassamme on tapahtunut huomattavia muutoksia runsaan sadan vuoden aikana. Tuona aikana myös metsokanta on vaihdellut tavattomasti. Esittelemme kirjassa metsä- ja riista-alan asiantuntijoiden kertomana Suomen metsien ja metsokannan kehitystä pitkällä aikavälillä, edellytyksiä lajin sopeutumiselle talousmetsiin ja metson tulevaisuuden näkymiä. Metsästykskulttuurin muutosta ravinnonhankinnasta eettiseksi harrastukseksi pohditaan syvällisesti. Metsometsien hoidon periaatteita käsitellään sekä maisematasolla että soidinkeskeisesti, ja jalkaudutaan metsurin kanssa taimikoille ja ensiharvennuksille. Metsän nuoruusvaiheessa tehdyt ratkaisut ovat kauaskantoisia niin metson kuin puuntuoton kannalta. Kerromme myös esimerkin Saksasta, missä hävinnyttä metsokantaa on yritetty elvyttää istutuksin. Kirjoittajien tekstiä on muokattu hyvin vähän, jotta jokaisen oma kirjoitustyyli säilyisi.

Kirjassa on kuvia yli kahdeltakymmeneltä kuvaajalta, joista tunnetuimpia ovat metsokuvaajinakin mainetta niittäneet Hannu Huttu ja Jorma Luhta. Suurin osa kuvista on aiemmin julkaisemattomia. Kuvia verkkosivuilta etsiessämme havaitsimme odotetusti, että soidinkuvista ei ole puutetta, mutta muita sopivia tilannekuvia on vähemmän tarjolla. Kuvien informatiivisuudelle panimme painoa varsinkin metsometsien hoitoesimerkkejä esiteltäessä.

Kirjasta selviää, että metson huomioon ottaminen ei vaadi mainittavia taloudellisia uhrauksia metsänomistajilta. Toivomme, että tämä kirja innostaa metsänomistajia ajattelemaan myös metson ja muun eläimistön viihtyvyyttä talousmetsässään.

Kiitämme kirjan artikkeleiden kirjoittajia, valokuvaajia, kirjan kustantajaa Suomen riistakeskusta sekä Keski-Suomen Metsoparlamenttia. Lisäksi kiitämme lukuisia muita tahoja ja henkilöitä, jotka ovat runsaan kymmenen vuoden aikana olleet Metsoparlamentin hankkeissa mukana ja vaikuttaneet samalla kirjan syntymiseen. ■■■

Olli Kursula

Pentti Valkeajärvi

Reijo Vesterinen